

Alisher Navoiy

“Farhod va Shirin”

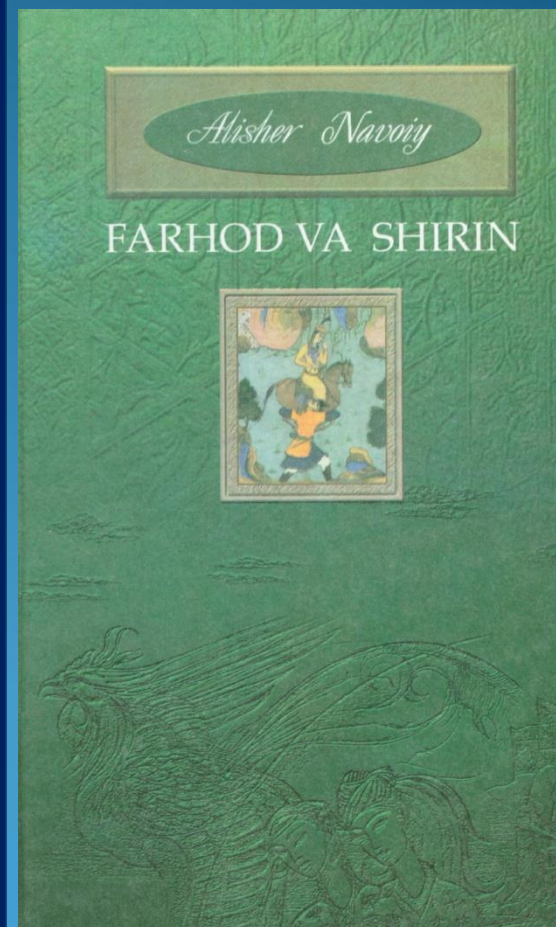
Reja:

- «Farhod va Shirin» tarixiga doir.
- Alisher Navoiyning «Farhod va Shirin» dostoni.
- Dostondagi asosiy masalalar.
- Dostondagi obrazlar.
- «Farhod va Shirin»da badiiy - tasvir vositalari.

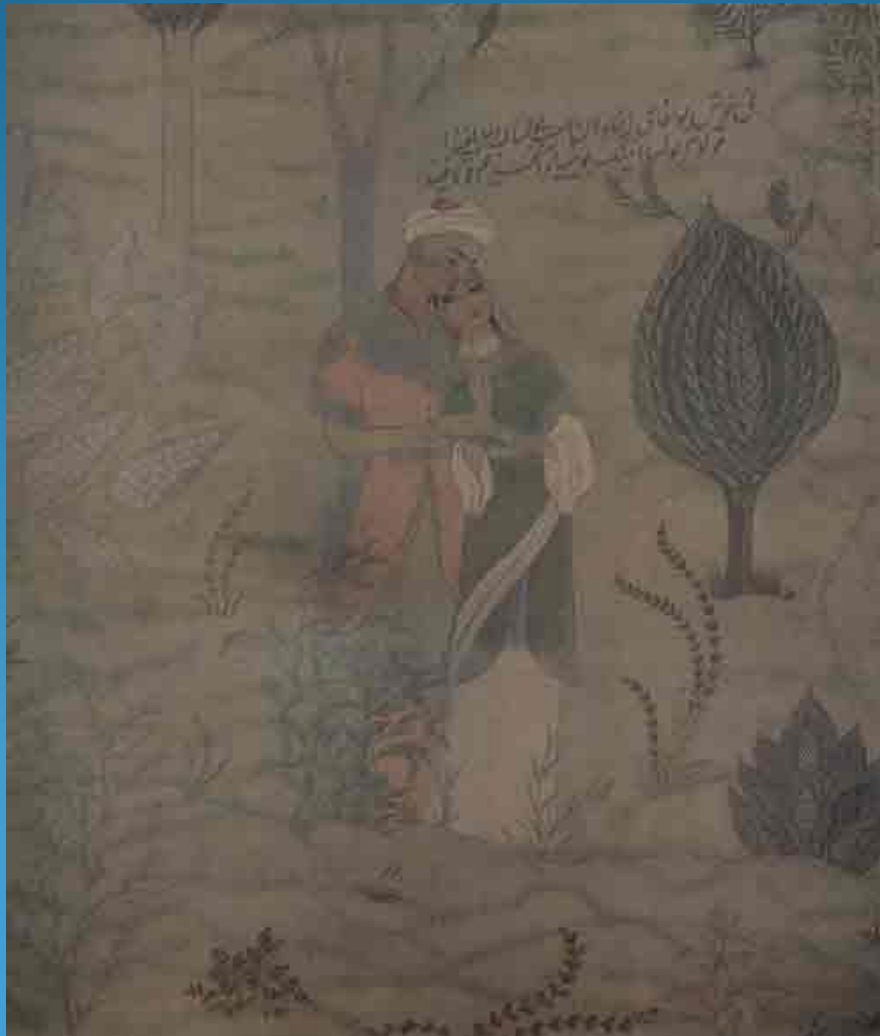

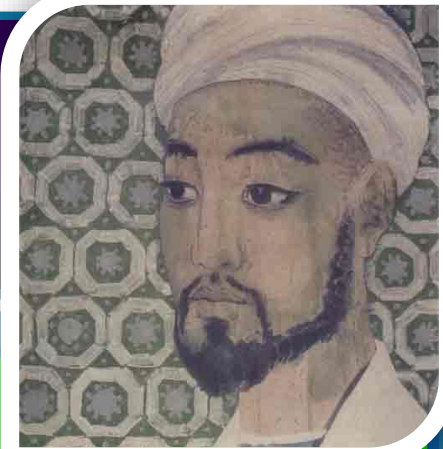
Adabiyotlar ro'yxati

- Darsliklar.
- A.Navoiy. Xamsa. Toshkent. 1986.
- A.Navoiy. Mukammal asarlar to'plami, 20 jildlik. 8-jild. Toshkent. 1991.
- A.Navoiy. Farhod va Shirin. Toshkent. 1990.
- A.Navoiy. Farhod va Shirin. Nasriy bayon. Toshkent. 1975.
- T.Jalolov. Xamsa talqinlari. Toshkent. 1968.
- N.Mallayev. A.Navoiy va xalq ijodiyoti. T. 1974.
- Sodir Erkinov. Navoiyning «Farhod va Shirin»i va uning qiyosiy tahlili. Toshkent. 1971.
- A.Qayumov. Farhod va Shirin sirlari. T. 1978.
- A.Hayitmetov. Temuriylar davri o'zbek adabiyoti. Toshkent. 1996.
- N.Komilov. Tasavvuf. 1 kitob. Toshkent. 1997.
- A.Abdug'afurov. Buyuk beshlik saboqlari. T. 1995.
- S.Hasanov. Navoiyning yetti tuhfası. T. 1996
- Navoiyning ijod olami. T. 2001.
- I.Haqqul.Navoiyni anglash.Toshkent,2007

**Ani nazm etki, tarhing, toza bo'lg'ay,
Ulusqa mayli beandoza bo'lg'ay**

Mangakim bu tamanno bo'ldi paydo
Ki, shavqi ayladi ko'nglimni shaydo.

... Qalam bargu gulu nasring'a surmak,
Raqam Farhod ila Shiring'a surmak.

*Anga farzona Farhod ism qo'ydi,
Hurufi ma'xazin besh qism qo'ydi:*

*Firoqu rashku hajru oh ila dard,
Biror harf ibtidodin aylabon fard.*

*Borin ustodi ishq etgach murakkab,
Tarakkubdin bu ism o'ldi murattab.*

“FARHOD VA SHIRIN” ning tuzilishi.

- Milodiy 1484 – yil
- Hijriy 889 – yilda yozilgan.
- 5782 bayt – 11564 misra, 54 bob.
- I. MUQADDIMA:
 - a) 1-5 boblar: Hamd, munojot, na't, me'roj;
 - b) 6-7 boblar: Nizomiy, Xusrav Dehlaviy, Abdurahmon Jomiy ta'rifi.
 - v) 8 bob: Dostonning yozilish sababi;
 -

g) Dostonni yozishga tayyorgarlik, shu mavzudagi dostonlarning xatolarini ko'rsatish; tuzatish, o'z g'oyalari bayoni;

d) 10-bob: Husayn Boyqaro madhi;

c) 11-bob: Badiuzzamon Mirzo madhi;

II. ASOSIY VOQEALAR bayoni.

12-52-boblar: Chin Xoqoning ta'rifi, uning farzansizligi, Farhodning tug'ilishi, yigitlik chog'lari, 4 qasr qurilishi, Xoqonning Farhodga shohlikni bermoqchiligi, Iskandar oynasi, Farhodning Yunon mamlakatiga borishi, Suhaylo bilan uchrashuv, Ajdoho Ahriman bilan jangi, Suqrot hakim bilan uchrashuv,

Dengiz sayohatiga chiqish, to'fon,
Shopur voqealari, Arman yurtiga
borish, Mehinbonu, Shirin voqealari,
Farhodning hushdan ketishi, ariq
qazishi, Xusravning Shiringa sovchi
yuborishi, Farhodning jangi, asir
tushishi, Salosil qo'rg'oni, Shirinning
maktubi, makkora kampir ishlari,
Farhod vafoti, Xusrav, Sheruya
munosabatlari, Shirin vafoti kabilar
tasvirlanadi.

III. XOTIMA:

53 - 54 – BOBLAR:

- a) Shoh G'arib madhi;**
- b) Doston xotimasi.**

“FARHOD va SHIRIN” dan baytlar

- Hamul yerda emas gul istamak xo'b,
- Bu bo'ston sahnida gul ko'p, chaman ko'p.
(44-bet)
- Dedi: Har ishki qilishi odamizod,
- Tafakkur birla bilishi odamizod.
(122-bet)
- Hunarni asrabon netkumdir oxir,
- Olib tufroqqamu ketkumdir oxir ?!
(230 –bet)

Mening ishq ermish avvaldin sirishtim
Yana g'urbatda o'lmak sarnavishtim.

(412-bet)

Birovg'akim, birovdin yetti ofat,
Hamonkim qattig'roqdur mukofot.

(437-bet)

Qila olg'oncha ul bo'lsun shioring
Ki, yaxshi ot qolg'ay yodgoring

(465-bet)